

83

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH

z dnia 13 stycznia 1995 r.

w sprawie zasad pobierania opłat konsularnych oraz ich wysokości.

Na podstawie art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsułów Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 9, poz. 34) zarządza się, co następuje:

§ 1. Za wykonanie czynności konsularnych urzędy konsularne pobierają opłaty konsularne składające się z:

- 1) opłaty podstawowej — według taryfy opłat konsularnych stanowiącej załącznik do rozporządzenia,
- 2) należności z tytułu zwrotu wydatków ponoszonych przez urząd konsularny, zwanych dalej kosztami rzeczywistymi.

§ 2. 1. Wpływy w walutach obcych z opłat podstawowych zalicza się w całości do dochodów budżetowych Skarbu Państwa.

2. Wpływy w walutach obcych uzyskane z tytułu zwrotu kosztów rzeczywistych podlegają rozliczeniu z działem finansowym przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego. Szczegółowy tryb rozliczeń określają przepisy o prowadzeniu rachunkowości w polskich przedstawicielstwach dyplomatyczno-konsularnych.

§ 3. Nie podlegają opłatom czynności konsularne:

- 1) wykonywane w obronie praw przysługujących obywatelom polskim na mocy ustawodawstwa miejscowego oraz umów i powszechnie przyjętych zwyczajów międzynarodowych w razie naruszenia tych praw przez władze obce,
- 2) wykonywane na żądanie polskich organów państwowych, a dotyczące sporządzania protokołów przesłuchania stron, świadków i biegłych oraz doręczeń lub wydobywania dokumentów,
- 3) wykonywane na wniosek i na rzecz polskich jednostek budżetowych i samorządowych,
- 4) wykonywane dla stypendystów kierowanych z kraju na studia za granicę oraz stypendystów obywateli państw obcych podejmujących naukę w polskich szkołach średnich i wyższych lub kierowanych na staże w placówkach naukowo-badawczych, w zakresie spraw związanych z ich przejazdem i studiami,
- 5) wykonywane na rzecz obywateli i instytucji państw obcych na zasadach wzajemności,
- 6) wykonywane dla cudzoziemców, którym władze polskie udzieliły azylu lub nadały status uchodźcy,
- 7) związane z udzielaniem wiz dyplomatycznych i służbowych w paszportach dyplomatycznych, służbowych lub zwykłych na zasadach wzajemności,
- 8) związane z udzielaniem wiz uczestnikom konferencji, sympozjów naukowych, kursów języka polskiego, obchodów rocznicowych i innych imprez organizowanych przez polskie jednostki budżetowe i samorządowe.

§ 4. Zwolnieniu z opłat podlegają także czynności konsularne wymienione w załączniku, związane z:

- 1) postępowaniem w sprawach roszczeń z tytułu zaopatrzenia emerytalnego pracowników i ich rodzin, inwalidów wojennych i kombatantów oraz ich rodzin, osób z ubezpieczenia społecznego lub opieki społecznej,
- 2) dochodzeniem alimentów lub dotyczące opieki nad dzieckiem,
- 3) dochodzeniem przez obywateli polskich roszczeń pracowniczych ze stosunku pracy i o naprawienie szkód wynikłych z wypadku przy pracy lub choroby zawodowej,
- 4) zabezpieczeniem, likwidacją lub przekazaniem spadku po zmarłym obywatelu polskim delegowanym za granicę przez polskie jednostki budżetowe,
- 5) repatriacją oraz wydaleniem lub ewakuacją z terenów zagrożonych,
- 6) postępowaniem w sprawach odznaczeń za zasługi, świadczeń z tytułu udziału w wojnie i odszkodowań wojennych.

§ 5. 1. Za czynności paszportowe wymienione w załączniku obniża się o 50% opłaty:

- 1) emerytom, rencistom i inwalidom oraz współmałżonkom pozostającym na ich wyłącznym utrzymaniu,
- 2) osobom przebywającym w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych albo korzystającym z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych,
- 3) kombatantom i innym osobom, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- 4) osobom małoletnim do lat 16 włącznie,
- 5) uczącej się młodzieży szkół dziennych oraz studentom studiów stacjonarnych do lat 26.

2. W razie zbiegu tytułów do ulgowej opłaty konsularnej, o której mowa w ust. 1, przysługuje tylko jedna ulgowa opłata konsularna.

§ 6. 1. Częściowo zwolnione z opłaty konsularnej są paszporty wydane w związku:

- 1) ze zmianą nazwiska, imienia lub innych danych, które wpisuje się do paszportów,
- 2) ze zmianą wyglądu osoby posiadającej paszport, utrudniającą ustalenie jej tożsamości,
- 3) z brakiem w paszporcie miejsca na stemple wizowe lub pieczęcie poświadczające przekroczenie granicy.

2. Wysokość opłaty za wydanie paszportu w trybie określonym w ust. 1 oblicza się odejmując od opłaty obowiązującej w dniu złożenia wniosku dziesiątą część tej opłaty za każdy pełny rok pozostający do upływu terminu ważności dotychczas posiadanego paszportu.

§ 7. 1. Obniża się o 25% opłaty konsularne za wizy udzielane:

- 1) uczniom i studentom w wieku do lat 26,
- 2) osobom wyjeżdżającym do Polski w zorganizowanych, co najmniej 10-osobowych grupach turystycznych.

2. Udziela się 50% zniżki:

- 1) osobom zamieszkałym w państwach, z którymi Polska utrzymuje regularną komunikację promową, za 1—5-dniowe jednokrotne wizy pobytowe.
- 2) cudzoziemcom, których współmałżonek jest obywatelem polskim, oraz ich dzieciom.

§ 8. 1. Do wniesienia opłaty konsularnej jest obowiązana strona lub solidarnie strony, na których wniosek lub w których interesie czynność konsularna zostanie dokonana.

2. Opłaty konsularne pobiera się przed dokonaniem czynności lub przy doręczeniu przesyłki za zaliczeniem pocztowym.

3. W razie wzrostu kosztów rzeczywistych w trakcie wykonywania czynności, strona obowiązana jest wpłacić, na wezwanie urzędu konsularnego, wyznaczoną dodatkowo kwotę na pokrycie tych kosztów. Niedokonanie wpłaty jest podstawą do wstrzymania biegu sprawy, z wyjątkiem przypadków, w których zwłoka mogłaby narazić stronę na niepowetowaną stratę.

4. Opłaty konsularne związane z likwidacją spadku przez urząd konsularny w postępowaniu spadkowym można pobrać po zakończeniu tego postępowania. Opłaty te obciążają masę spadkową i powinny być z niej potrącone.

5. Obywatelom polskim przebywającym czasowo za granicą urzędy konsularne mogą w przypadkach losowych skredytować opłatę konsularną, wymierzając ją w złotych. Opłata powinna być uregulowana po powrocie do kraju w terminie miesięcznym ustalonym w zobowiązaniu podpisanym przez kredytobiorcę.

6. Wniosek o wydobycie i legalizację dokumentów, złożony przez stronę zamieszkałą lub mającą siedzibę w Polsce, urząd konsularny może załatwić bez żądania opłat konsularnych w walutach obcych, a następnie przekazać organowi administracji państwowej lub samorządowej właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę strony w celu doręczenia za pobraniem należności ustalonych w złotych. Organ doręczający zalicza pobrane należności do swoich dochodów budżetowych.

7. Z kredytowanych opłat konsularnych w złotych korzystać mogą kapitanowie jednostek transportowych za czynności wymienione w taryfie opłat konsularnych oraz kierowcy samochodów ciężarowych w transporcie międzynarodowym, w indywidualnych sytuacjach związanych z ruchem pojazdów i przewozem towarów. W takich przypadkach urzędy konsularne występują o uregulowanie wymierzonej opłaty i poniesionych kosztów rzeczywistych do armatora lub do właściciela samochodu ciężarowego w kraju.

§ 9. 1. Opłaty konsularne pobiera się w walucie państwa, w którym znajduje się siedziba urzędu konsularnego.

2. Od obywateli państw trzecich można pobierać opłaty konsularne w ich walucie, pod warunkiem wymienialności tej waluty. Przeliczeń dokonuje się według średniego kursu

waluty, ogłaszanego w aktualnych tabelach kursów Narodowego Banku Polskiego.

3. Obywatele polscy w czasie pobytu za granicą mogą regulować opłaty konsularne w złotych. Przeliczeń dokonuje się jak w ust. 2, stosując w przeliczeniu kurs dolara amerykańskiego do złotego.

4. W przypadku częstych wahań i spadków kursów waluty państwa urzędowania, kierownik urzędu konsularnego powinien wystąpić do właściwej jednostki budżetowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych o ustalenie opłat w walucie wymienialnej oraz ich wysokości i zasad inkasa.

§ 10. 1. Wysokość opłat konsularnych ustala kierownik urzędu konsularnego na podstawie taryfy widelkowej, zawartej w załączniku do rozporządzenia, biorąc pod uwagę interesy Skarbu Państwa oraz uwzględniając wysokość przeciętnego wynagrodzenia i średnie koszty utrzymania w państwie siedziby urzędu.

2. Wysokość kosztów rzeczywistych ponoszonych przez urząd konsularny z tytułu wydatków na miejscowe opłaty pocztowe i telefoniczne, wykonanie druków informacyjnych, druk kwestionariuszy, sporządzanie fotokopii i inne koszty administracyjne związane z wykonywaniem czynności konsularnych ustala kierownik urzędu w postaci zryczałtowanej. Wysokość tych kosztów powinna się mieścić w granicach od 10% do 15% opłaty ustalonej w ust. 1 za poszczególne rodzaje czynności konsularnych wymienionych w załączniku. Zryczałtowanych kosztów rzeczywistych nie nalicza się od procentowych stawek opłat wymienionych w poz. 64—67 i 70 załącznika.

3. Przy przeliczaniu stawek opłat wyrażonych w dolarach amerykańskich na walutę państwa urzędowania stosuje się następujące kursy:

- 1) w państwach, których kursy walut są ogłaszane przez Narodowy Bank Polski — kurs średni z ostatniego dnia poprzedniego miesiąca, zaokrąglając odpowiednio wynik do pełnych jednostek,
- 2) w pozostałych państwach — kurs waluty państwa urzędowania w stosunku do dolara amerykańskiego, obowiązujący w rozliczeniach konta dewizowego urzędu konsularnego z miejscowym bankiem, z zaokrągleniami jak w pkt 1.

4. Opłaty konsularne podlegają zaokrągleniu w górę do pełnych jednostek.

§ 11. 1. Strona lub strony są obowiązane pokryć koszty rzeczywiste także z tytułu:

- 1) opłat należnych polskim lub obcym organom władzy bądź administracji państwowej oraz koszty i opłaty związane z wydobyciem dokumentów na wniosek strony nadesłany z kraju,
- 2) wynagrodzenia adwokatów, notariuszy, tłumaczy przysięgłych i biegłych oraz innych osób, którym powierzono wykonywanie czynności urzędowych — w wysokości odpowiadającej normom obowiązującym w miejscu wykonania czynności lub, w uzasadnionych wypadkach, po uzyskaniu zgody zainteresowanych stron albo Ministerstwa Spraw Zagranicznych, wynikającej z umów zawartych między wykonującymi powierzone czynności i urzędem konsularnym, w tym koszty wyjazdów zamiejscowych,
- 3) kosztów postępowania sądowego i kaucji,
- 4) kosztów ogłoszeń w środkach masowego przekazu,

- 5) kosztów bankowych, zwłaszcza transferu pieniędzy,
- 6) kosztów zleczanych przez strony: doręczeń dokumentów dotyczących spraw załatwianych drogą korespondencyjną, telexów i faksów do Straży Granicznej, rozmów telefonicznych z krajem, dodatkowej oprawy uroczystości ślubnych, wykonania zdjęć paszportowych, zakupu wydawnictw i innych.

2. Należności z tytułu kosztów rzeczywistych wymienionych w ust. 1 pkt 2—6 pobiera się po ustaleniu ich wysokości ze stroną lub stronami, a dokonane wpłaty rozlicza w budżecie urzędu konsularnego.

3. Należności z tytułu kosztów rzeczywistych wymienionych w ust. 1 i 2, z wyjątkiem realizowanych spadków, nie mogą być kredytowane oraz nie podlegają zniżkom lub zwolnieniom od ich uiszczenia.

§ 12. 1. W razie wzrostu urzędowego wskaźnika inflacji w państwie urzędowania, kierownik urzędu konsularnego dokonuje odpowiedniej okresowej oceny i podejmuje decyzje odnośnie do korekty stawek opłat konsularnych ustalonych w trybie określonym w § 10.

2. Jeżeli opłaty lokalne za czynności wymienione w załączniku w poz. 46 i 47 są niższe lub wyższe, to kierownik urzędu konsularnego może odpowiednio zmniejszyć lub zwiększyć wysokość opłat za te czynności.

§ 13. 1. Urzędy konsularne mające swe siedziby w tym samym państwie pobierają opłaty konsularne w identycznej wysokości oraz stosują jednolite zasady ich wymiaru. Dotyczy to także zniżek i zwolnień, o których mowa w § 15. Za koordynację w tym zakresie odpowiedzialny jest kierownik urzędu mającego swą siedzibę w stolicy państwa.

2. Kierownik urzędu mającego siedzibę w stolicy państwa obowiązany jest każdorazowo informować właściwą jednostkę organizacyjną Ministerstwa Spraw Zagranicznych o przeprowadzonych zgodnie z ust. 1 korektach wysokości opłat konsularnych.

§ 14. 1. Jeżeli umowy lub zwyczaje międzynarodowe obowiązujące Rzeczpospolitą Polską w stosunkach z innymi państwami przewidują za niektóre czynności konsularne inne opłaty niż ustalone w rozporządzeniu lub zwolnienie z opłat, to od obywateli tych państw pobiera się opłaty przewidziane w tych umowach lub zgodnie ze zwyczajem bądź dokonuje się określonych czynności bezpłatnie.

2. Jeżeli państwo obce pobiera od obywateli polskich za takie same czynności konsularne opłaty wyższe lub niższe od ustalonych w rozporządzeniu lub pobiera za czynności, które w myśl rozporządzenia nie podlegają opłatom — wobec obywateli tego państwa mogą być zastosowane, na zasadzie wzajemności, opłaty podwyższone lub obniżone do wysokości odpowiadającej kwotom pobieranym od obywateli polskich. Mogą być także pobierane od obywateli tego państwa opłaty za czynności, które w myśl rozporządzenia opłatom nie podlegają.

3. W sytuacjach określonych w ust. 2 decyzja o wysokości opłat podejmowana jest przez kierownika urzędu lub kierownika urzędu mającego siedzibę w stolicy państwa, zgodnie z trybem określonym w § 13 — po uprzednim uzyskaniu zgody Ministra Spraw Zagranicznych.

§ 15. 1. Kierownik urzędu konsularnego, a w odniesieniu do stron zamieszkałych lub mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którym urząd konsularny kredytował opłatę, również organ administracji państwowej lub samorządowej doręczający dokumenty — mogą w uzasa-

dnionych przypadkach obniżyć wymierzoną opłatę konsularną lub w wyjątkowych przypadkach od niej zwolnić.

2. Obniżenia opłaty konsularnej dokonuje się w wysokości 25%, 50% i 75%.

§ 16. 1. Kierownik urzędu konsularnego może w drodze kurtuazji zwolnić od opłat konsularnych funkcjonariuszy Organizacji Narodów Zjednoczonych i organizacji wyspecjalizowanych systemu Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz osobistości życia publicznego państwa, na którego terytorium urzęduje, jak również szefów i urzędników przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw trzecich.

2. Kierownik urzędu konsularnego może na wniosek strony lub stron, w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, odroczyć termin wniesienia opłaty konsularnej.

§ 17. 1. Opłaty konsularne wymienione w załączniku oraz należności z tytułu kosztów rzeczywistych wnosi się:

- 1) poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej — w gotówce, czekach potwierdzonych przez bank, kartą kredytową lub przekazem pocztowym — do kasy urzędu konsularnego albo na jego konto bankowe lub pocztowe; w uzasadnionych indywidualnych przypadkach kierownik urzędu konsularnego dopuszcza pobieranie opłat w czekach personalnych; w państwach, w których powszechnie stosuje się karty kredytowe, można pobierać opłaty kartą kredytową, jeżeli urząd konsularny ma możliwość inkasowania należności w ten sposób; koszty obsługi kart kredytowych i przesyłek pocztowych spraw załatwianych drogą korespondencyjną wlicza się w koszty rzeczywiste rozliczane z budżetu urzędu konsularnego,

- 2) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej — w gotówce, na wskazane w zobowiązaniu kredytowym lub piśmie konto bankowe bądź do kasy organu doręczającego.

2. Pobranie opłaty konsularnej oraz należności z tytułu kosztów rzeczywistych wymienionych w § 11 urząd konsularny potwierdza pokwitowaniem (również w formie wydruku elektronicznego urządzenia rejestrującego).

§ 18. 1. Jeżeli strona, która skierowała wniosek do urzędu konsularnego, zażąda następnie zaniechania wykonania czynności konsularnej, przysługuje jej zwrot opłaty konsularnej tylko wówczas, gdy czynność nie została jeszcze rozpoczęta. Z sumy wniesionej na pokrycie kosztów rzeczywistych wymienionych w § 11 przysługuje tylko zwrot części nie wydatkowanej. Opłata od wniosku nie podlega zwrotowi. Jeśli czynność została już rozpoczęta, wniesiona opłata podlega zwrotowi po potrąceniu poniesionych kosztów oraz 25% stawki opłaty wymienionej w załączniku.

2. Jeżeli strona żądająca zaniechania czynności konsularnej nie wniosła należnej opłaty konsularnej, nie jest ona obowiązana do jej wniesienia oraz do zwrotu kosztów rzeczywistych tylko wówczas, gdy czynność nie została jeszcze rozpoczęta i gdy urząd konsularny nie poniósł kosztów rzeczywistych.

3. Nie podlegają opłacie wnioski o zaniechanie czynności oraz podania o udzielenie zniżki lub zwolnienia z opłat konsularnych.

§ 19. Nie wniesione w terminie kredytowane opłaty konsularne należne od stron zamieszkałych lub mających siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

§ 20. Kierownik urzędu konsularnego, a w kraju kierownik organu doręczającego mogą zaniechać dochodzenia wniesienia skredytowanych opłat konsularnych, jeżeli według ich uznania są one nieściągalne lub ściągnięcie ich byłoby połączone z nadmiernymi trudnościami i kosztami.

§ 21. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do spraw będących w toku w dniu jego wejścia w życie.

§ 22. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 20 listopada 1989 r. w sprawie zasad pobierania i wysokości opłat konsularnych (Dz. U. Nr 65, poz. 397 i z 1991 r. Nr 93, poz. 417).

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Spraw Zagranicznych: *A. Olechowski*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 13 stycznia 1995 r. (poz. 83)

TARYFA OPŁAT KONSULARNYCH

Poz.	Przedmiot opłaty	Wysokość opłaty w dolarach USA
1	2	3
I. Czynności paszportowe		
1	Przyjęcie wniosku, opracowanie dokumentacji i ustalenie tożsamości w sprawie wydania nowego paszportu książkowego lub blankietowego	5 — 15
2	Wydanie paszportu blankietowego na powrót do kraju lub w zamian za utracony paszport książeczkowy	10 — 15
Uwaga do poz. 1 i 2: <i>Przy kredytowaniu opłat, do uregulowania w kraju w złotych, wymierza się kwotę według najniższych stawek i przelicza na złote po kursie średnim z tabeli kursów Narodowego Banku Polskiego. Dolicza się także koszt zdjęć wykonanych lub opłaconych przez urząd konsularny.</i>		
3	Wydanie paszportu książeczkowego	40 — 100
4	Wydanie paszportu książeczkowego w miejsce utraconego z przyczyn zawinionych przez osobę posiadającą paszport	80 — 200
5	Wydanie paszportu książeczkowego w razie jego powtórnej utraty z przyczyn zawinionych przez osobę posiadającą paszport	120 — 300
6	Doręczenie opłaconego w kraju paszportu książeczkowego	20 — 40
7	Dokonanie czynności paszportowych innych niż wymienione w poz. 2—6	10 — 30
II. Czynności w sprawach obywatelstwa polskiego		
8	Przyjęcie i opracowanie dokumentacji w sprawie zezwolenia na zmianę obywatelstwa polskiego na obce lub nadania obywatelstwa polskiego	30 — 50
9	Wydanie decyzji o udzieleniu zezwolenia na zmianę obywatelstwa polskiego na obce — od każdej osoby pełnoletniej	300 — 700
10	Doręczenie decyzji o nadaniu obywatelstwa polskiego	100 — 300
Uwaga: <i>Przy załatwianiu spraw wymienionych w poz. 9 i 10 pobiera się zaliczkowo opłatę według poz. 8 oraz opłaty za legalizację i tłumaczenia dokumentów obcych. Opłaty za decyzje pobiera się przy ich doręczaniu.</i>		
11	Przyjęcie oświadczenia w sprawie wyboru obywatelstwa dla dziecka	30 — 40
12	Przyjęcie oświadczenia w sprawie nabycia obywatelstwa polskiego w trybie art. 6 ust. 3 ustawy o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 1962 r. Nr 10, poz. 49)	30 — 40
13	Przyjęcie oświadczenia w sprawie nabycia obywatelstwa polskiego w trybie art. 10 ust. 1 ustawy o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 1962 r. Nr 10, poz. 49)	60 — 100
14	Przyjęcie oświadczenia w sprawie nabycia obywatelstwa polskiego w trybie art. 11 ust. 1 ustawy o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 1962 r. Nr 10, poz. 49)	60 — 100
15	Przyjęcie oświadczenia w sprawie utracenia obywatelstwa polskiego w trybie art. 14 ustawy o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 1962 r. Nr 10, poz. 49)	100 — 200
16	Przyjęcie i opracowanie wniosku o stwierdzenie przez wojewodę posiadania obywatelstwa polskiego	30 — 40
17	Doręczenie postanowienia wojewody o stwierdzeniu posiadania obywatelstwa polskiego	30 — 50